

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk
Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Stupeň vzdelávania	Primárne vzdelanie ISCED 1 – variant A
Predmet	Výtvarná výchova
Ročník	Deviaty
Časová dotácia	1 hodina týždenne 33 hodín ročne
Miesto realizácie	Trieda, knižnica, jazyková učebňa, školská záhrada

1. Charakteristika učebného predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Hlavným cieľom výtvarnej výchovy je využiť esteticko-výchovný charakter predmetu, čo znamená prebúdanie a formovanie estetického vzťahu žiaka s mentálnym postihnutím ku skutočnosti prostredníctvom výtvarných aktivít a výtvarného umenia.

Estetické zážitky a tvorivé činnosti prispievajú k postupnému zlepšovaniu psychomotorického stavu žiakov, k vyrovnávaniu ich disharmonického rozvoja a celkovej rehabilitácii umožňujúcej úspešné zaradenie do praktického života.

Výtvarná výchova vzhľadom na jej rozmanité možnosti pôsobenia na motoriku a psychiku žiakov s mentálnym postihnutím je v špeciálnej základnej škole nezastupiteľná. Má široký záber medzipredmetových vzťahov, v rozvoji citovej výchovy a veľkou mierou prispieva k celkovej rehabilitácii žiakov.

Cieľom výtvarnej výchovy vo vyšších ročníkoch špeciálnej základnej školy je i naďalej viesť žiakov k vytváraniu správneho vzťahu k prírodnej a umeleckej kráse, k výchove vkusu a k rozvoju už osvojených základných výtvarných zručností. V procese vyučovania výtvarnej výchovy je potrebné neustále brať do úvahy nielen výtvarnú typológiu detí, ale hlavne druh a stupeň postihnutia s prihliadnutím na individuálne možnosti každého žiaka.

Vhodné je využiť možnosti terapeutického pôsobenia predmetu s použitím relaxačných činností spätých s emocionálnym prežívaním žiakov.

2. Ciele predmetu

- Formovať osobnosť a estetický vzťah žiaka ku skutočnosti prostredníctvom výtvarných aktivít a výtvarného umenia,
- prehĺbovať získané poznatky a zručnosti v základných výtvarných technikách dopĺňaním zložitejších foriem výtvarného vyjadrovania,
- posilniť výchovno-estetické a arteterapeutické zameranie predmetu.

3. Obsah učebného predmetu

Námety - 10 hodín

Pri výbere námety využívame témy preberané na iných vyučovacích predmetoch, prípadne využívame prvky projektového vyučovania. Zapájame žiakov do výzdoby interiéru a exteriéru školy, triedy, školskej jedálne, do výtvarných súťaží s námetmi podľa tém daných vyhlasovateľom súťaže.

Výtvarné techniky - 21 hodín

Výtvarné techniky relaxačného charakteru zamerané na činnosť, rozvíjanie výtvarných zručností, estetickosť, sebaujadrovanie, podporovanie spontánnej expresivity, vyjadrenie zážitku. Plošné, priestorové, figurálne, dekoratívne techniky. Netradičné formy práce s využitím všetkých arteterapeutických techník.

Výtvarný materiál - 2 hodiny

Výber materiálu je určený voľbou výtvarnej techniky.

4. Metódy a formy práce

Vyučovacie hodiny výtvarnej výchovy v 9. ročníku majú v prevažnej miere relaxačný charakter. Využívame arteterapeutické cvičenia. Ten istý námet môžu skupiny alebo dvojice žiakov realizovať rozličnými technikami, ktoré si osvojili v predchádzajúcich ročníkoch a rozličným výtvarným materiálom. Pri ich voľbe zohľadňujeme mieru postihnutia každého žiaka. Nevyžadujeme, aby žiaci zvládli všetky zvolené techniky súčasne. Využívame individuálne, párové, skupinové výtvarné aktivity, ktoré uvoľňujú napätie, stres a uspokojujú potrebu zmysluplnej činnosti.

5. Medzipredmetové vzťahy

Poznatky a zručnosti získané na hodinách výtvarnej výchovy žiak aplikuje do všetkých predmetov v 9. ročníku. Rozvíjanie jemnej motoriky ovplyvňuje činnosť žiaka na všetkých predmetoch. Podporovanie tvorivosti a predstavivosti sa odráža na hodinách geografie, čítania, ale aj matematiky. Ekologické myslenie a správanie sa premieta do fyziky, geológie, pracovného vyučovania, slovenského jazyka.

6. Prierezové témy

Prierezová téma	Tematický celok	Téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Námety	Šarkan
	Výtvarné techniky	Môj spolužiak, spolužiačka
		Písmo – paličkové
		Snehové sochy
		Rozkvitnutý strom
Výtvarný materiál	Poznávanie umenia cez umelecké reprodukcie	
Ochrana života a zdravia	Námety	Pohľadnica ku dňu matiek
	Výtvarné techniky	Konárik so šípkami
		Na hodine telesnej výchovy
		Objekt pre detské ihrisko
		Maľovanie na telo
Environmentálna výchova	Námety	Jesenné práce v záhrade
	Výtvarné techniky	Návrh na obalový papier
		Kresba v prírode
		Listy stromov
		Prvé jarne kvety
Regionálna výchova a ľudová kultúra	Námety	Detto
		Vianočná pohľadnica
		Karneval
		Veľkonočné motívy
	Výtvarné techniky	Kôra stromu

		Reliéf do mydla
	Výtvarný materiál	Galéria prác
Mediálna výchova	Námety	Kraslice
	Výtvarné techniky	Zážitky z prázdnin
		Zimná krajina
		Maľovaná hudby
		Mesto, Váza s kvetmi
Multikultúrna výchova	Námety	Moje Vianoce
	Výtvarné techniky	Džbán
		Zimné športy
		Jarné zátišie
		Akosi predstavujem svoj byt

7. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

-odborné publikácie k daným témam

-encyklopédie

-webové stránky

-edukačné DVD vyučovania výtvarnej výchovy

-materiálno-technické a didaktické prostriedky

-pomôcky k jednotlivým vyučovacím jednotkám

Prácu a námety prispôsobuje a aktualizuje podľa podmienok skupiny, ale aj možností školy a regiónu, v ktorom sa škola nachádza.

Relaxačné cvičenia

IKT zdroje

8. Hodnotenie predmetu

Na hodnotenie predmetu vychádzame z Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie žiakov špeciálnej školy. Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa 9. ročníka je pozitívne hodnotiť. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení známami.